

Pro modernizaci podniku a jeho výroby je třeba mít vizi...

říká Vlastimil Braun, jednatel společnosti Compas

Společnost Compas byla založena v roce 1990 a postupně se stala přední českou inženýrsko-dodavatelskou společností pro automatizaci výrobních technologií (procesů, strojů, linek, zařízení) a výrobní informační systémy podniků (MES/MOM). S Vlastimilem Braunem, jednatelem společnosti Compas, jsme si povídali o tom, jak mohou současné technologie reálně přispět k výkonnosti českých podniků, a co naopak považuje za nerealistická očekávání a sliby. Vyhnout jsme se samozřejmě nemohli ani aktuální otázce, jak automatizaci průmyslu ovlivňují různá omezení a dopady epidemie covidu.

Na úvod bych vás chtěl požádat o krátké představení vaší společnosti a shrnutí, čím se zabýváte, jaká řešení či produkty nabízíte. A kdo jsou nejčastěji vaši zákazníci?

Compas se od svého založení v roce 1990 trvale rozvíjí. Perspektivní technická řešení, ekonomické výsledky a silný inženýrský tým vytváří pro výrobní podniky i dodavatele technologií předpoklady pro dlouhodobá obchodní partnerství. Compas je od roku 1995 Siemens Partner divize Automatizace, od roku 2008 je vývojářským partnerem Microsoftu a v současnosti i obchodním partnerem předních výrobců robotů, které implementujeme jako náhradu lidské práce, zvýšení výkonu technologií i jakosti výroby.

Compas nabízí odborné zázemí, které je velmi důležité pro budování koncepčního charakteru automatizace a výrobních informačních systémů (MES) podporujících jednotné řešení digitalizace továren. Řešení Digitální továrna jsme vyvinuli specializovaně dvě, a to pro skupiny podobných odvětví v sériové výrobě (automotive, strojírenství, gumárenství, plastikářství) a dávkové výrobě (farmacie, potravinářství, chemie, zdravotní pomůcky). Obě řešení digitální továrny úspěšně implementujeme s desítkami referencí. Blíže informace získáte na našem obchodním oddělení nebo na www.compas.cz.

Asi se shodneme, že výrobní podniky jsou dnes pod mimořádným tlakem – čelí narušením dodavatelských řetězců, extrémním výkyvům v cenách energií, turbulentním změnám na trhu i složité epidemické situaci z hlediska zajištění dostupnosti a bezpečnosti pracovní síly. Ze všech stran slyšíme, že v této situaci

se naplno projevují přínosy digitalizace a covid přiměl mnoho firem urychlit přístup k automatizaci. Souhlasíte s tím? Sehrál covid opravdu roli katalyzátoru změn v pozitivním smyslu?

Můj názor je, že se v těžkém období projevují kvality lidí a podle mne politici většiny zemí selhali a způsobili možná největší škody v historii moderní společnosti – mimo válečná období. Bojují s pandemií způsobem, jako když chcete z lesa odstranit plevelné dřeviny tak, že pokácíte celý les. V prvé řadě si světoví lídři včetně českých neuvědomují, co dá práce vydělat korunu, a rozhazují daně firem i občanů nebyvalým způsobem. Zadlužují, vyčerpávají finanční i lidské zdroje společnosti a demotivují lidi, především ty aktivní, a podporují nezdravé spekulace s nouzovými dodávkami materiálů, na kterých se také podílí. Tedy shrnutě, covid mizérii nepovažují za katalyzátor pozitivních změn.

Lidé a podniky se pod tlakem krizového období mají příležitost zamyslet i proto, že často nevyrabějí naplno. Mohou snadněji změnit a modernizovat své podnikové procesy, využít nejmodernější trendy, jako jsou principy inteligentní výroby dle I4.0, digitalizace výrobních procesů, zvýšení výkonnosti a kvality továren. Na to je třeba mít také firemní rozvojové vize a cíle, takovým odvážným manažerům a vlastníkům výrobních podniků pomáháme budovat vysoce konkurenceschopné a pružné moderní a digitální továrny.

Vaše společnost je na trhu už více než 30 let, a může proto čerpat ze zkušeností v časech dobrých i zlých. Můžete se prosím ohlédnout za porevolučním vývojem českého průmyslu a připomenout momenty, ze kterých bychom si

dnes mohli vzít ponaučení, jak čelit současné krizi?

To je výborná otázka. Protože jsem zažili jak ohromné konjunktury s jejich příležitostmi v podnikání, tak i krizová období. Myslím, že nejhlubší ekonomická krize kromě té současné bylo období 2008–2010, kdy nám připadalo, že manažeři podniků považují tuto dobu za „konec světa“. Investice klesly po několik let na minimum, manažeři byli zcela pasivní a zájem o rozvoj v průměru minimální. Snad ještě horší než krize ekonomická byla krize přístupu vlastníků a manažerů, jejich pasivity. Samozřejmě i tehdy existovaly výjimky v podobě vizionářů, kteří v recesi racionálně pracovali na rozvoji podniků, jejich technologií. Modernizovali tak bez větších ztrát své technologie a systémy, protože to aktuálně nižší produkce umožnila.

Možná se vlastníci a manažeři podniků poučili, v současné recesi je pozitivní, že chování podniků je již jiné, mnohem více myslí rozvojově. Proto i nyní dodáváme automatizaci, digitalizaci, nové stroje i linky.

... a co považujete za hlavní milníky v historii Compasu? Jak vývoj průmyslu v Česku ovlivnil vývoj vaší firmy? Jakou roli sehrálo navázání partnerství se Siemensem a Microsoftem jako lídry trhu ve svých oborech?

Milníků zažil Compas více. V 90. letech jsme vybudovali základ našeho zákaznického portfolia doslova z nuly. Vybudovali jsme silný inženýrský tým realizující projekty doma i v zahraničí.

Vyvinuli jsme řešení kompletní digitalizace výroby, logistiky i údržby. V současnosti jsem schopni dodávat složité výrobní linky i investiční celky v podobě Digitální továrny v komplexnějším slova smyslu, tedy od

Ing. Vlastimil Braun je jednatelem společností Compas automatizace, spol. s r.o., Compas robotika, s.r.o., působí ve vedení managementu firmy, zabývá se rozvojem řešení pro diskrétní a dávkové výroby, řízení vývoje výrobního informačního MES/MOM systému COMES, včetně strategického rozvoje a architektury systému, aktivně sleduje problematiku MES a Industrie 4.0 a vede vývoj managementu inteligentní výroby dle nových standardů platformy Industrie 4.0.

ekonomické úrovně přes řízení výroby, automatizaci a robotizaci po dodávky technologií. Tedy můžeme podnikům nabídnout realizovat novou výrobní jednotku v podobě jednotného, funkčně a systémově provázaného celku.

Není tajemstvím, že patříte mezi kritiky způsobu, jakým jsou prezentovány možnosti a výhody digitalizace výrobních podniků pod značkou Průmysl 4.0. Proč? Pro

firmu vašeho zaměření by přece mělo být přínosem všeobecné nadšení z nové průmyslové revoluce spojené s implementací technologií, které nabízíte?

Patříme s kolegy mezi technické nadšence, to je ostatně i jeden z důvodů, proč Compas překonal za 30 let všechna období v zisku. Pokud se jedná o Industry 4.0, je to iniciativa německého průmyslu a vědy cílicí k technickému pokroku i snaha Německa

zůstat technologickým lídrem. Především německá Industrie 4.0 Plattform (dále I4.0) vyvíjí technické standardy pro celý svět a ukazuje cestu, jak dále rozvíjet průmysl a související technologie. Průmysl 4.0 (dále P4.0) vznikl jako iniciativa česká, která se po zpracování výchozího dokumentu v r. 2016 zastavila, rozplizla a není schopna přinášet sama mnoho nového. Nevysvětluje ani principy a cíle I4.0, systematicky neukazuje

— Inzerce —

český a slovenský polytechnický časopis

T+T Technika a trh

...průvodce světem průmyslu

T+T Technika a trh ...21. ročník polytechnického časopisu

T+T newselektronický týdeník o průmyslu

 www.StreamTech.TV – webová technická televize

www.technikaatrh.cz

standards technického rozvoje. Zažil jsem od r. 2016 mnoho konferencí, kde v důsledku toho ani prezentující odborné firmy nevědí, co je technickým obsahem I4.0, a nepřináší podstatné inovace. Inovace se sice prezentují ve specializovaných oblastech, ale tyto výklenky neznamenaají řádové zlepšení výroby. Obecně není známo, že I4.0 je podstatně více než digitalizace, která není nikterak standardizována, ale je za často za I4.0 prohlašována. Teoretické principy a cíle inteligentní výroby dle I4.0 jsme zkoumali ve spolupráci s VUT Brno a německými experty již v r. 2019, vyvinuli tzv. „Inteligentní“ výrobu a dílčím způsobem ověřili její funkčnost na virtuálních výroбах. Informace a videa o Inteligentní výrobě najdete případný zájemce na našem webu v sekci Industrie 4.0.

● ● ●
Co podle vás v současné době nejvíce brzdí tuzemské podniky, nebo jinak, kde mají největší potenciál ke zlepšení výkonnosti a profitability?

To je poněkud obecná otázka, těžko můžeme paušalizovat pro celý průmysl. Podmínky daného odvětví i konkrétního podniku a jeho tržní příležitosti jsou specifické a často zcela odlišné. Podniky potřebují kompetentní manažery, v jejichž hlavách by měl být potenciál a nápady pro zlepšení konkrétního podniku. Vedení musí dobře znát podnik i jeho příležitosti, ale současně i hrozby, na jejichž minimalizaci musí manažeri správně reagovat. Tedy odvážní manažeri s hlavou v „oblacích“, kteří ale stojí nohama na pevné zemi, protože nejde jen o ně a jejich úspěch či neúspěch, ale rovněž o kolegy a jejich pracovní jistoty.

Podniky velmi brzdí negativistická atmosféra ve společnosti, nedostatek většiny

zdrojů, nepředvídatelné zvyšování cen, dlouhé dodací lhůty a další faktory.

● ● ●
Dokončili jste v poslední době nějaký zajímavý projekt, který by pro čtenáře mohl být inspirací a ukázkou pozitivního přístupu k inovacím?

Z pohledu zaměření časopisu IT systems bych zmínil, že jsme letos dokončili několik komplexních digitalizací výrob, např. ve výrobě automobilových komponent od plánování výroby, přes řízení výroby, jakosti, logistiky, i údržby integrované do jednotného funkčního řešení, které řídí podnik v reálném čase. Obdobnou Digitální továrnu jsme dokončili ve výrobě potravin, dále pracujeme na komplexních digitalizacích ve farmaceutických výroбах. Konkrétní reference můžeme případným zájemcům představit a společně i některé továrny navštívit.

● ● ●
Co by si mělo vedení podniku předem rozmyslet, než se pustí do nějakého projektu modernizace řízení nebo automatizace výroby a logistiky? Jaké jsou klíčové body přípravy a realizace takových projektů? Na co se často zapomíná a kde obvykle dochází k problémům?

To je spíše na samostatný workshop. Stručně si dovoluji uvést několik podnětů, je to ale neúplný výčet.

Pro modernizaci podniku a jeho výroby je třeba mít vizi: ujasnit si cíle, čeho chceme dosáhnout a v jakém čase. Cílem není modernizace jako taková, ale dosažení podnikatelských cílů. Je třeba stanovit, kde v rozvoji začít, které projekty nejvíce pomohou výsledkům továrny. Potud postupuje většina podniků správně.

Pokud máme cíle a prioritní projekty, je třeba realizovat projekty. Stanovit časový postup, vytvořit hrubý harmonogram rozvoje. Současně zhodnotit interní inženýrské kapacity podniku pro řízení těchto projektů (nové technologie, automatizace, digitalizace), případně si sjednat podporu dodavatelů.

Klíčové je vybrat si správné dodavatele, např. v oblasti digitalizace je třeba:

- Aby měl dodavatel moderní produkty a řešení pro celý budoucí rozsah digitalizace. „Lepením“ digitalizace od více dodavatelů nedosáhnete maximalizace možných přínosů.
- Aby měl dodavatel zkušenosti a dostatek referencí v oboru, tedy schopnost úspěšné realizace projektu.

Pokud máme realizován rozvojový projekt, není vůbec hotovo. Je nezbytné se soustředit na jeho procesní zavedení, dostatečné školení uživatelů a změn jejich práce, a kontrolu práce výrobního týmu s provedenou investicí a průběžně zvyšovat její využití.

K problémům logicky dochází ve všech výše uvedených aspektech rozvojových projektů, pokud se kvalitně nepřipraví.

● ● ●
Jaké cíle máte naplánovány na nejbližší období, řekněme na příští rok? Co nyní vnímáte před sebou jako největší výzvu? Jde především o pokračování v realizacích projektů našich zákazníků v automatizaci a robotizaci výroby, logistiky a digitalizace. Podpora úspěchu našich zákazníků je hlavní mise firmy Compas. Vyvíjíme novou verzi našeho MES/MOM systému COMES 4.0, který je jádrem řešení Compas digitální továrny. Výzvou je i překonání možné hlubší recese průmyslu a trhu v našich aktivitách, ale naše nové příležitosti v zakázkách vypadají pro příští rok dobře.

Na závěr si dovoluji popřát všem podnikům i lidem v nich pracujícím, aby si zachovali optimismus do budoucna. Obnovení ekonomické i společenské prosperity za nás nikdo jiný neudělá. ■

Rozhovor připravil Lukáš Grášgruber, šéfredaktor časopisu IT Systems.